

'duxa 'nīe: s'ʒuxa ud 'nɛx • ut. 'i:óna žə pa 'pá:r 'let 'ni 'nīe: 'duxa 'nīe: s'ʒuxa • 'pó:ba sta š'ʒa: na 'ruskə f'rɔ:ntə, 'pʏo: 'ni b'ʒə pa 'nīe: 'duxa 'nīe: s'ʒuxa ud 'nɛx • čustv. **priti ko duh priti tiho, neopazno, nepričakovano:** 'vɛ:žda se ũst'rá:šəm, kə pa 'prideš u 'kuxnɛ kə 'dux | \square + [Tomínšek 1903: 14: im. mn. »Besede, kakor daróv, d'rhóv so nastale po vplivu cerkvenega jezika.«; 14: mest. ed. »dúh«]

duh ▶ 'dux medm. () kletv. *izraža podkrepitve trditve:* 'dux, 'dɛ:le m pa 'xuda! | \square ⇒ DUŠ \square Ø

duhati ▶ 'duxat -əm nd. () redk. *smrdeti:* 'mīe:sə n'má:žə 'duxa | ⇒ VOHATI \square ⇒ SMRDETI \square + ≠ (Karničar 1990)

duhnamol ▶ 'duxnaxa'mɔ:l medm. () kletv. *izraža podkrepitve trditve:* 'kɛ: ja 'pá:lca, 'duxnaxa'mɔ:l! | \square ⇒ DUŠ \square Ø

duhnamol ▶ 'duxna'mɔ:l medm. () kletv., redk. *izraža podkrepitve trditve:* 'duxna-'mɔ:l, 'dɛ:te g'ma:x! | \square ⇒ DUŠ \square Ø

duhoven ▶ du'xɔ:uŋ -uŋa -ə (in də-) prid. (rod. ed. m. sp.-nega) *duhoven:* du'xɔ:une 'vá:ja • ⇒ biti na duhovnih VAJAH | \square + duhovnik ⇒ ŽUPNIK

dulec |pri lijaku| ⇒ CUCELJ

dunst ▶ 'dunst -a m () • čustv., star. **ne imeti dunsta** o čem (f = od česa) (*skoraj*) *nič ne vedeti o čem, ne biti seznanjen s čim, ne razumeti se na kaj:* 'cɛ:l'ska 'bɔ:l'nīca ša 'dunsta 'ne:ma ũ 'tətɛ bə-'līe:zŋɛ • u 'kištə 'dīe:nɛ pa'pɛ:r, 'nīe: na 'va:gən' - 'tu'd' 'ne:məš nə'bīe:nŋa 'dunsta (\square ⇒ ne imeti POJMA o čem) | \square Ø (Tominec 1964 ≠)

duplikat ▶ duplɛ:ká:t -a (in -lī-) m () redk. *duplikat, dvojniki* |*drugi izvod:* a 'má:ž duplɛ:ká:t (ut) p'ruo:šne? | \square ⇒ DVOJNIK \square +

duplina |v drevesu| ⇒ ŽLAMPOR

durak ▶ 'durak -a m živ. () *durak a* |*igra:* 'pe:mə se 'duraka • 'se: smə ũ'čɛ:irɛ 'duraka š'pilelɛ **b** |*igralec:* s'pɛ:c()ɛ 'durak | \square +

durh ▶ 'durx prisl. () star. 1. *nenehno, neprestano:* 'durɣ gva'ri • 'durɣ bɛ glé:dɔ tɛlɛ'vizɛjə • 'durx me zaja'bá:va 2. redk. *skozi* |*izraža premikanje ali usmerjenost z ene strani na drugo glade na širino, globino:* 'puščɛca ja š'ʒa: 'durx • 'kəkɣ ja š'ʒa: 'kugʒa 'nɔtɣ, 'ta:k ja š'ʒa: 'vən - 'durɣ 'durx • redk. **durh na durh nenehno, neprestano:** 'durh na 'durx jə ja spraš'vá:žə, ũ'čitɛlca dɛk'lɛ:ta (\square ⇒ kar NAPREJ) | \square k

1 ⇒ kar NAPREJ; k 2 ⇒ SKOZ \square Ø

durhcug ▶ 'durx'cuk -ga m () star., redk. *prepih:* 'za:prə ũ'rá:te, kə ja 'durx'cuk • 'mi ũ "bó:čnɛ 'má:mə pa na pəs'tá:jə 'durx'cuk, kə sɛ nəm 'dīe:s'ke 'vən s'tɔ:kɫɛ | \square ⇒ PREPIH \square Ø (Thesaurus 1992)

durhmarš ▶ 'durx'ma:rš prisl. () star., redk. *nenehno, neprestano:* ũstá:nem ũp š'tɛ:rax pa ja 'durx'ma:rž 'dɛ:žə • 'durx-'ma:rš me spra'suja, 'ká:m bŋ š'ʒa: 'jutɣ | \square ⇒ STALNO \square Ø

duri ▶ 'durə -ə ž mn. (or. star., redk. 'durmɛ) star., redk. *vrata* |*odprtina; naprava; plošča:* 'za:prə 'durə • 'piɛ:čnɛ 'durə • 'se: bɔ ša 'durə zd'rɔ:b'u, kə jɛx 'ta:g za'piɛ:rja • čustv., star., redk. **ne biti kar v durih biti daleč, ne biti v bližini:** 'va:žnɛ 'tut' kəš'tá: - 'kiŋɔ 'tut' 'ni 'ka:r ũ 'durax | \square ⇒ VRATA \square +

durla ▶ 'durʒa -le ž (rod. mn. -rəl) redk. *polšja samica, ki ima mladiče:* 'durʒa ja 'tʒista, kə 'má: mʒa'diča pa dɔ'i

duršlak ▶ 'duršlak -a m () *cedilo z dvema ročajema, predvsem za pripravljanje solate:* sa'ʒá:tə ũ 'duršlak na'rɛ:dɛ • s'kutə čaz 'duršlak pra'čɛ:dɛ | ⇒ CEDILO \square Ø

duš ▶ 'duš medm. () kletv. *izraža podkrepitve trditve:* 'duš, 'kək ũ'rīja! • 'duš 'já:s'nɛ! • ti 'duš ti 'já:s'nɛ! | \square BOH, AJDUH, AJDUŠ, ARBEČMAŠINA, ARDUH, ARDUHANCA, ARDUNAJ, ARDUŠ, ARGOLINA, ARKA, ARKADUŠ, ARKAFIKS, ARKALAPIPALA, ARKUŠ, ARŠENBAŠ, ARŠENDUŠ, ARŠENFIKS, ARŠENIBAŠ, ARŠENIDUŠ, ARŠENIFIKS, BAJGEŽ, BOH, BOH AZIJA, DUH, DUH-NAMOL, DUHNAHAMOL, DUŠNAKOSE, EJDUŠ, GROMSKA STRELA, HARDUŠ, JEBELACESTA, HARKADUŠ, KADUŠ, KAŠLJEVBAŠ, KRŠČENAMAST, KRŠČENDUŠ, KRŠČENEPODILE, KRŠČENFIKS, KRŠČENIDUŠ, KRŠČENIDUŠI, MOJDUH, MOJDUN, ORDUŠ, ORKA, ORKADIJA, ORKADUŠ, ORKAFIKS, ORKAMAŠINA, ORKODIJO, ORŠENDUŠ, ORŠENIDUŠ, PRIMOJDETEL, PRIMOJDUH, PRIMOJDUŠ | \square SSKJ

duša ▶ 'duša -a ž () *duša* 1. |*neumrljivo bistvo človeka:* 'tʏo:ja 'duša bɔ š'ʒa: ũ 'piɛ:ku 2. |*čustveno-moralna stran človeka:* ũ 'dušə səm_ 'ɛ:rna 3. **a** čustv., nav. s prilastkom *človek, predvsem z vidika njegovih značajskih, čustvenih značilnosti:* z'ʒá:ta 'duša 'ja: • kə 'le: ta 'duša 'na:_bɛ 'bɛ:ũ 'ta:g z'mɛ:šən! • 'tɔ: ja ũpčɛt'līva 'duša • já 'ká: pa 'dɛ:žəš, 'luba 'duša!? • čustv. 'žive 'duša (*nikogar*) 'nīsma s'rɛ:čá:žə • zmer.: pra-'klɛ:ta 'duša! za'ká: tɛ pa 'ni b'ʒə